

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta ta' l-1 ta' Marzu, 2006

Avviz Numru. 5/2000/1

Mario Galea .

VS

David Calleja .

Il-Qorti ,

Rat l-Avviż li permezz tiegħu l-attur talab lill-konvenut jgħid għaliex m'għandux jiġi kkundannat minn din il-Qorti sabiex, previa okkorrendo d-dikjarazzjoni illi l-konvenut huwa unikament responsabbli għal l-inċident stradali illi ġara fit-18 ta' Frar 1999 fi Triq l-Imġarr, kantuniera ma' Triq il-Mitħna, Xewkija, Għawdex bejn it-trakk IBA 413 misjuq mill-attur u l-vettura HAL 698 misjuqa mill-konvenut, minħabba traskuraġni u nuqqas ta' osservanza tar-regolamenti tat-traffiku da parti tiegħek , inti tiġi kkundannat tħallas lill-attur id-danni sofferti mill-attur per konsegwenza tal-imsemmi inċident stradali .

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjeż, inklużi dawk tal-ittra interpellatorja tas-16 ta' Novembru, 1999, u tal-ittra uffiċjali tat-22 ta' Novembru, 1999, kontra tiegħek .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut li eċċepixxa :

1) Illi d-domandi attriċi huma nfondati fid-dritt u fil-fatt u dana peress illi l-konvenut m'humix responsabbli għall-incident stradali imsemmi fl-avviż .

2) Salvi eċċezzjonijiet oħra fid-dritt u fil-fatt .

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża, inklużi l-verbali tax-xhieda prodotti u d-dokumenti esebiti .

Ikkunsidrat :

Illi din il-kawża tittratta kollizzjoni stradali li seħħet bejn truck misjuqa mill-attur u karozza misjuqa mill-konvenut . Il-ħabta seħħet fi Triq l-Imgarr, ix-Xewkija, fil-*crossroads* ma' Triq il-Mitħna, preċiżament ma' fejn hemm it-*traffic lights*, għall-ħabta tal-ħamsa u nofs ta' wara nofsinhar (5.30 p.m.) . Fil-ħin ta' l-incident iż-żewġ vetturi kienu telgħin mill-Imgarr fid-direzzjoni tar-Rabat . Il-ħabta seħħet meta t-truck misjuq mill-attur laqat bil-kantuniera tax-xellug ta' quddiem tiegħu l-kantuniera tal-lemin ta' wara tal-karozza misjuqa mill-attur, u dana kif il-konvenut dawwar fid-direzzjoni tal-lemin tiegħu biex jaqsam it-triq u jaqbad dik li tiegħu lejn ix-Xagħra .

Dawn huma l-verzjonijiet li taw is-sewwieqa lis-surgent John Saliba 'a tempo vergine', meta dan gie msejjaħ fuq il-post in segwitu għall-ħabta . L-attur qal : "... *that he was driving the truck from the direction of Mgarr towards Victoria at a moderate speed behind the car which I saw it on the left side as indicated by the tyre mark next to the left rear wheel of the truck when I saw the car swerving towards Xagħra . I applied the brakes and the accident occurred*" . Il-konvenut spjegalu : "... *that he was driving his car from the direction of Mgarr towards Xagħra along the right side of the road and the traffic lights was showing*

*green . Suddenly the truck came from behind and hit his car and Calleja who was driving his car at a slow speed lost control of his car due to the collision."*¹ .

Mill-iskizz redatt mis-surgent Saliba ftit wara l-kolliżżjoni² jirriżulta illi :

1. It-truck misjuq mil-attur (IBA 413) jidher fuq in-naħa tal-lemin tal-karreġġjata ta' min ikun għaddej fid-direzzjoni tar-Rabat ;
2. dan ħalla erba' *brake marks*, u cioè : ta' 18.5 m. mir-rota tal-lemin ta' quddiem, u 16m minn dik ta' wara; filwaqt illi kellu wieħed ta' 22.5 ir-rota tax-xellug ta' quddiem u 19.7m mir-rota ta' wara ;
3. dawn il-brake marks huma dritti u *parallel* ma' xulxin ;
4. fejn ir-rota tax-xellug ta' wara tat-truck tidher *brake mark* oħra żgħira ta' 1.05m ;
5. il-karozza tal-konvenut (HAL 698) tidher fuq in-naħa l-oħra tat-triq fil-karreġġjata ta' min ikun nieżel fid-direzzjoni ta' l-Imgarr, kemm xejn angolata f'dik id-direzzjoni .

Fl-okkorrenza relattiva s-surgent Saliba rrimarka hekk dwar id-danni fil-karozzi rispettivi :

"Car HAL 698 : right rear lights, bumper and mudguard"; classification "slight" ;

*"Car IBA 413 : left front mudguard, lights, bonnet and bumper"; classification "slight".*³

¹ ara kopja ta' l-okkorrenza relattiva esebita bhala Dok. MG .. 2. a fol. 11 - 13 tal-process

² ara Dok. MG 1 a fol. 10 ibid ..

³ ara Dok . MG. 2 a fol.12 ibid. .

Fid-depożizzjoni tagħhom quddiem din il-qorti, l-kontendenti żammew bejn wieħed u ieħor l-istess verżjonijiet li kienu taw lis-surgent fuq il-post .

Għalkemm il-konvenut isostni illi huwa kien għaddej fuq il-*lane* tal-lemin tal-karreġġjata ta' min ikun tiela' fid-direzzjoni tar-Rabat, x'hin intlaqat mill-attur waqt li kien qed jikser biex jaqbad it-triq għax-Xagħra, hija ferm aktar verosimili l-verżjoni mogħtija mill-attur illi huwa kien għaddej fuq il-*lane* ta' barra, x'hin f'daqqa waħda jilmaħ lill-konvenut li kien fuq il-*lane* ta' ġewwa, jaqbad u jikser għal għarrieda u mingħajr ma' ta ebda pre-avviż permezz ta' *indicators*, u jinvadielu l-karreġġjata tiegħu, tant li kellu jibbrejkja b'kemm seta' fi sforz li jevita l-ħabta . Dan qed jingħad għas-segwenti raġunijiet :

1. Il-*brake mark* żgħira mħollija fejn ir-rota tax-xellug ta' wara tat-truck ta' l-attur, tindika illi tassew il-konvenut kien qiegħed fuq il-*lane* ta' ġewwa ;

2. Il-*brake marks* dritti li ħalla t-truck ta' l-attur jindikaw illi huwa baqa' miexi dritt fuq il-*lane* ta' barra u fl-ebda mument ma biddel id-direzzjoni, ta' l-inqas minn x'hin beda jibbrejkja ;

3. Id-danni li rriżultaw fuq il-vetturi rispettivi, u cioè' dawk ta' l-attur fil-kantuniera tax-xellug ta' quddiem, u dawk tal-konvenut, fil-kantuniera tal-lemin ta' wara, jindikaw illi l-konvenut kiser lejn il-lemin tiegħu min-naħa ta' ġewwa; kieku ġara kif isostni l-konvenut id-daqqa fuq il-karozza tiegħu x'aktarx kienet minflok tkun fuq in-naħa tax-xellug ;

4. L-ammissjoni ndiretta tal-konvenut stess meta fid-depożizzjoni tiegħu, x'hin ġie mistoqsi d-daqqa minn fejn ġiet, qal "*Minn naħa ta' wara . Iżjed kienet magħfusa n-naħa tal-lemin tal-karozza.*"⁴

Dwar il-manuvra ttentata mill-konvenut, insibu fir-regolamenti tat-traffiku illi :

⁴ a fol. 43 tal-process .

"84. Use extra care at junctions or intersections . Look out for the relevant traffic signs, traffic lights or carriageway markings and abide by them ...

85. Well before you turn at a junction take full account of the position and movement of following traffic . Signal your intention and, when safe to do so, take up the appropriate position . Wait until there is a safe gap between you and any approaching vehicles before you complete a right turn."⁵

Dan ma jidhirx illi ħa ħsieb josservah sew il-konvenut, għax mingħajr ma ta ebda pre-avviz ta' xejn lil min kien għaddej warajh, qabad u mill-*lane* ta' ġewwa invada l-karreġġjata ta' l-attur li kien għaddej fuq il-*lane* ta' barra, sempliċement għax il-*lights* kienu fuq il-*green* . Dan ifisser illi ma kienx prudenti biżżejjed biex jesplora x'traffiku seta' kien nieżel minn warajh qabel ma ttenta jagħmel il-manuvra tiegħu .

Žgur li mhuiwix il-każ illi l-attur kien aljenat u ma ndunax x'kien qed jipprova jagħmel il-konvenut . Anzi nduna kmieni biżżejjed biex laħaq applika il-*brakes* għal tul ta' iżjed minn għoxrin metru . L-attur, rinfaccjat b'dan l-ostakolu istantanju meta l-karozza tal-konvenut invadietlu l-karreġġjata tiegħu, fi sforz li jieħu *evasive action*, għafas il-*brakes* kemm seta', imma ma kienx biżżejjed biex jevita l-ħabta . Lanqas jidher illi l-attur kien għaddej b'xi veloċita' esaġerata li setgħet ikkontribwiet għall-ħabta . *Brake marks* tat-tul muri fuq li skizz esebit, jindikaw illi l-attur kien qed isuq b'veloċita' ta' madwar 50/55 k.f.s.⁶, xejn straordinarju għal triq bħal ma hija Mgarr Road f'dawk l-inħawi .

Huwa applikabbli u ferm adattat għaċ-ċirkostanzi tal-każ preżenti dak li ntqal mil-Qorti ta' l-Appell fil-kawża fl-ismijiet : "Brian Valenzia noe. vs. Monica Calleja" fl-14 ta' Gunju 1995 fis-sens illi : "... *il-konvenuta kienet negligenti fis-sewqan billi ma żammitx il-'proper look out' waqt li qed*

⁵ The Highway Code pg. 15 .

⁶ ara skeda a fol. 56 ibid. .

tagħmel manuvra perikoluża u li biha setgħet kif fil-fatt għamlet ostakolat il-passaġġ liberu ta' traffiku ieħor." L-istess principju ġie ribadit fil-kawża "Debattista vs. Gatt et." (Prim'Awla 12.3.1991) fejn ġie ritenut li meta sewwieq ikun qiegħed jagħmel manuvra li biha ser jostakola l-passaġġ regolari ta' vetturi ma għandu jieħu ebda riskju u f'każ ta' dubbju hu d-dmir tiegħu li jieqaf, jagħti avviż ta' l-intenzjoni tiegħu u jistenna sakemm ikun ċert li jista' jissokta" .

Dan kollu l-konvenut rriżulta li ma segwiehx u għalhekk il-Qorti ma tistgħax ma ssibux unikament responsabbli għall-inċident mertu ta' din il-kawża .

L-attur baqa' ma ppreżenta ebda kontijiet dwar id-danni li kellu fil-vettura tiegħu . Ġie esebit biss is-*survey report* magħmul fuq inkarigu tad-ditta assikuratriċi ta' l-istess konvenut . Minn dan id-dokument jidher illi sabiex tissewwa l-ħsara fit-truck ta' l-attur kienu jeħtieġu mija erba' u sittin lira maltija u disa' ċenteżmi (Lm164.09)⁷ . Il-konvenut bl-ebda mod ma kkontesta dan l-ammont u l-Qorti, tenut kont tal-ħsarat li rriżultaw mir-rapport tas-surgent, jidrilha illi din iċ-ċifra hija ġustifikata, u għaldaqstant ripetibbli . Għalhekk tillikwida l-ammont dovut bħala danni lill-attur f'din is-somma .

Għal dawn il-motivi tiddeċidi l-kawża billi, filwaqt illi tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenut, tilqa' t-talbiet attriċi u :

1. tiddikjara lill-konvenut unikament responsabbli ta' l-inċident stradali deskritt fl-Avviż ;
2. tillikwida l-ammont dovut in linea ta' danni mill-konvenut lill-attur fis-somma ta' mija erba' u sittin lira maltija u disa' ċenteżmi (Lm164.09); u
3. tikkundanna lill-konvenut iħallas l-ammont hekk likwidat lill-attur .

⁷ ara DokMG 3 a fol. 14

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjeż, inkluzi dawk ta' l-ittra nterpellatorja tas-16 ta' Novembru 1999 u ta' l-ittra ufficċjali tat-22 ta' Novembru 1999 kontra l-konvenut .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----